

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 66.314 van 20 mei 1997
in de zaak A. 67.740/VII-13.687.**

In zake : 1. Guido LALLEMANT,
2. Dirk SCHAMP,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat Gw. VERMEIRE,
kantoor houdende te GENT,
Voskenslaan 301

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat J. NIJS,
kantoor houdende te DENDERMONDE,
Noordlaan 81.

tussenkomen de partij :

Paul MISEREZ,
die woonplaats kiest bij
Advocaat A. PATYN,
kantoor houdende te EVERGEM,
Schoonstraat 64.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Guido LALLEMANT en Dirk SCHAMP op 20 februari 1996 hebben ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling van 8 december 1995 waarbij de beroepen van een aantal buurtbewoners tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 15 juni 1995 tot het verlenen aan Paul MISEREZ van de milieuvergunning om te Lierde een bestaand landbouwbedrijf met 130 varkens uit te breiden met 830 in een nieuwe stal onder te brengen stuks om te komen tot een gesloten bedrijf met 960 varkens, ongegrond wordt verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd;

Gelet op het arrest nr. 60.342 van 20 juni 1996 waarbij de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt bevolen;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst van 11 september 1996;

Gelet op de beschikking van 17 september 1996 die de tussenkomst van Paul MISEREZ toelaat;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 7 maart 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 17 april 1997;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat Gw. VERMEIRE, die verschijnt voor verzoekers, van Advocaat F. DE BISSCHOP die, loco Advocaat J. NIJS verschijnt voor de verwerende partij, en van Advocaat A. PATYN, die verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak de volgende zijn :

1.1. Paul MISEREZ, tussenkomende partij, exploiteert te Lierde, aan de Breebijnstraat nr. 8, een varkenshouderij. Op het ogenblik dat de thans in het geding zijnde milieuvergunningsaanvraag werd ingediend, beschikte hij over één stal, en was zijn vergunnings-toestand de volgende :

- bij besluit van 10 oktober 1990 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lierde werd bij wege van aktename vergunning verleend voor de exploitatie van een varkenshouderij met 130 varkens waarvan 80 zeugen en een opslag van 500 m³ dierlijke mest voor een termijn eindigend op 1 september 2011;
- bij besluit van 30 juni 1993 verleende het college van burgemeester en schepenen van Lierde bij wege van aktename een vergunning voor de exploitatie van een opslagplaats voor stookolie voor een termijn eindigend op 30 juni 2013.

Paul MISEREZ heeft de bedoeling zijn bestaande varkenshouderij uit te breiden met een tweede stal, vlak naast de reeds bestaande. De varkenshouderij, evenals de woningen van verzoekers zijn volgens het gewestplan Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 30 mei 1978, gelegen in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Verzoekers zijn omwonenden van de varkenshouderij van Paul MISEREZ. Guido LALLEMANT woont op ongeveer 100 meter ten westen van de geplande stal, Dirk SCHAMP woont volgens verzoekers op ongeveer 220 meter ten noordwesten van de geplande stal; volgens de tussenkomende partij bedraagt de afstand minimaal 250 meter.

1.2. Op 20 februari 1995 dient Paul MISEREZ bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen een milieuvergunningsaanvraag in voor de

uitbreiding van de bestaande varkenshouderij met 830 varkens ouder dan 10 weken en een mestopslag van 1500 m³ om aldus te komen tot een zogenaamd gesloten bedrijf met 960 varkens waarvan 120 zeugen, een opslag van 2000 m³ dierlijke mest en een opslag van 5000 liter mazout in een ondergrondse houder.

1.3. In het kader van het openbaar onderzoek worden 906 bezwaren ingediend, waarvan 894 in de vorm van antwoordstrookjes en 12 individueel, die betrekking hebben op stankhinder, bodemverontreiniging, de nabijheid van woonkernen, de verontreiniging van een nabijgelegen beek, het gevaar voor oppervlakte- en grondwaterverontreiniging, de verzuring en de vermesting van gronden, het ontbreken van het groenscherm, de lozing van afvalwater in de Pachtbosbeek, visuele hinder, geluids- en verkeersoverlast, de waardevermindering van de woningen en het risico op varkenspest.

Op 15 juni 1995 verleent de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen de gevraagde vergunning voor een termijn eindigend op de vervalldag van de basisvergunning, met name 31 augustus 2011. De vergunning wordt afhankelijk gemaakt van algemene en sectorale milieuvoorwaarden, alsook van de voorwaarde dat "tijdens het eerstvolgende plantseizoen en op reglementaire afstand van de perceelsgrenzen (...) een winterharde en landschappelijk geïntegreerde groenaanplant bestaande uit streekeigen struiken en bomen (wordt) gerealiseerd. Deze groenaanplant moet voldoende dicht zijn van structuur".

1.4. Tegen het besluit van de bestendige deputatie worden een hele reeks administratieve beroepen ingediend. Ook verzoeker Guido LALLEMANT dient een administratief beroep in, en er zijn aanwijzingen dat ook verzoeker Dirk SCHAMP een administratief beroep indiende, doch deze beroepsschriften worden door de verwerende partij niet in het administratief dossier

gevoegd en ook in de bestreden beslissing wordt geen melding gemaakt van deze beroepen.

1.5. In het kader van de beroepsprocedure worden een aantal adviezen uitgebracht.

- a. Op 5 september 1995 verleent de administratie voor gezondheidszorg een gunstig advies op voorwaarde dat de exploitant over voldoende bewijzen beschikt voor een ecologisch verantwoorde mestafzet, dit wil zeggen 55 ha.
- b. Op 6 september 1995 brengt de Vlaamse landmaatschappij een gunstig advies uit.
- c. Op 13 september 1995 brengt AROHM afdeling stedenbouwkundige vergunningen, een principieel gunstig advies uit, gelet op de verenigbaarheid van de inrichting met de voor het terrein geldende planologische voorschriften.
- d. Op 15 september 1995 stelt het bestuur milieuvergunningen van AMINAL voor de beroepen ongegrond te verklaren en de bestreden beslissing van de bestendige deputatie te bevestigen.
- e. Tijdens haar vergadering van 6 oktober 1995 stelt de gewestelijke milieuvergunningscommissie voor de beroepen ongegrond te verklaren en de bestreden beslissing van de bestendige deputatie te bevestigen.

1.6. Op 8 december 1995 wordt de thans bestreden beslissing genomen waarbij de beroepen ongegrond worden verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd.

1.7. Bij arrest nr. 60.342 van 20 juni 1996 schorst de Raad van State op vraag van verzoekers de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit.

1.8. Het weze genoteerd dat enigszins parallel met de milieuvergunningsaanvraag er ook een bouwaanvraag is ingediend. Het college van burgemeester en schepenen

van Lierde weigert op 24 januari 1996 de bouwvergunning voor de geplande stal. Tegen de weigering van de bouwvergunning stelt Paul MISEREZ beroep in bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen, doch op 18 april 1996 verwerpt de bestendige deputatie dat beroep. Op 21 mei 1996 stelt de tussenkomen de partij tegen dit weigeringsbesluit beroep in bij de Vlaamse minister bevoegd voor ruimtelijke ordening. Op 16 januari 1997 besluit de minister evenwel dit beroep niet in te willigen. Uit een brief van 25 februari 1997 van de tussenkomen de partij blijkt evenwel dat zij tegen het ministerieel besluit van 16 januari 1997 een annulatieberoep alsook een vordering tot schorsing zou instellen, hetgeen is gebeurd op 1 april 1997.

2. Overwegende dat de tussenkomen de partij opwerpt dat het beroep onontvankelijk is omdat verzoekers niet doen blijken van het rechtens vereiste belang;

2.1. Overwegende wat Dirk SCHAMP betreft, dat in hoofddorde wordt opgeworpen dat diens administratief beroep tegen het deputatiebesluit van 15 juni 1995 onontvankelijk werd verklaard, zodat hij geen belang heeft bij zijn annulatieberoep; dat in ondergeschikte orde wordt opgeworpen dat hij geen nadelige gevolgen zal ondervinden van de varkensstal aangezien hij op minstens 250 meter van de geplande stal woont hetgeen, rekening houdend met het aantal waarderingspunten van de stal, verder is dan de afstandsregel van 250 meter die door het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (VLAREM II) wordt opgelegd : zo zal er geen visuele hinder, geur- en stofhinder zijn, zal er geen vervuiling zijn van putwater en drinkwater van de Molenbeek of de Pachthofbeek, en zal er geen schade aan het natuurgebied worden berokkend; evenmin zal er rechtsonzekerheid zijn, lawaaihinder of een verkeers-

toename; buiten het laden van de varkens produceren deze dieren geen lawaai;

2.2. Overwegende wat Guido LALLEMANT betreft, dat de tussenkomende partij opwerpt dat er geen geurhinder zal zijn nu zijn woning ten oosten van de vergunde stal ligt en drie meter lager dan het perceel waarop de kwestieuze stal zal ingeplant worden, dat er ook geen visuele hinder zal zijn, gelet op de omvang van de stal, het bouwplan, de omstandigheid dat er een groenscherm moet worden aangeplant en het feit dat zijn woning niet geöriënteerd is in de richting van het bedrijf van de tussenkomende partij; dat voor het overige de tussenkomende partij herhaalt wat zij voor verzoeker Dirk SCHAMP inzake het ontbreken van enige hinder heeft neergeschreven;

2.3.1. Overwegende dat de vraag of Dirk SCHAMP een ontvankelijk administratief beroep tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 15 juni 1995 heeft ingesteld niet relevant is voor de beoordeling van de ontvankelijkheid van zijn annulatieberoep, aangezien het volstaat dat een bestreden beslissing in laatste aanleg werd genomen en niet is vereist dat een verzoeker zelf het georganiseerd beroep heeft uitgeput;

2.3.2. Overwegende dat in zijn arrest nr. 60.342 van 20 juni 1996 houdende de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, de Raad van State heeft aangenomen dat de tenuitvoerlegging van de beslissing beide verzoekers een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen; dat de Raad geen redenen ziet om op dat standpunt terug te komen; dat dienvolgens verzoekers zeker moeten worden geacht over het rechtens vereiste belang bij hun annulatieberoep te beschikken;

2.3.3. Overwegende dat uit wat voorafgaat volgt dat de excepties van onontvankelijkheid dienen te worden verworpen;

3.1. Overwegende dat verzoekers als eerste middel aanvoeren :

"A. Schending van art. 1 en 2 Stedebouwwet, van art. 11.4.1 en art. 15.4.6.1. van het K.B. 28 december 1972 en van het K.B. van 30 mei 1978 waarbij het gewestplan Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem werd vastgesteld.

Schending van de motiveringswet van 29 juli 1991.

1. Het gebied is ingevolge het gewestplan dus gelegen in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

2. Afwijkingen zijn enkel mogelijk door middel van een gewestplanherziening of via art. 79 St.Wet enz.

Die afwijkingen zijn limitatief en de stedebouwwet is van openbare orde.

3. Deze varkenskwekerij staat quasi volstrekt los van de landbouw zelfs in de ruime zin van het woord, vermits er geen akkerbouw is, geen weideteelten, ... aangezien amper 1,5 ha. in eigendom of pacht is van de exploitant.

De silo's voor 20 ton wijzen op een volledig autonome kwekerij, los van welke landbouw ook. Een landbouwexploitatie waar enkel nog gronden nodig zijn voor de gebouwen en voor de mestafzet is kennelijk geen landbouw meer.

Industriële veeteelt die art. 11 van het K.B. 28 dec. 1972 zou toelaten zelfs indien die niet aan de grond gebonden is, betekent niet dat ze volledig aan de grond mag ontkoppeld zijn.

Art. 11 bedoelt dat niet alle gewassen e.d. moeten gekweekt worden om de dieren te voederen. De cyclus hoeft door de exploitant niet volledig zelf te worden gevolgd.

Maar een volledig ontslag van akkerbouw of weidecultuur kan redelijkerwijze niet bedoeld zijn.

Dit wel toestaan, komt er op neer dat industrie mogelijk is in landbouwgebieden.

In ieder geval ontbreekt iedere motivering op dit punt in de beslissing en ook in de wet. Nergens is een definitie van wat landbouw is.

Zo hebben verzoekers geen rechtszekerheid.

4. Zelfs zo dergelijke van de grond losgeslagen veeteelt moet kunnen in de landbouwgebieden, is er de landschappelijke waarde zoals bedoeld in art. 15 van het toepassingsbesluit.

Daarover zegt het besluit niets : er is geen beschrijving van welkdanige landschapsbepalende

elementen, zoals bouwstijl, groenvoorzieningen, reliëf, valleikarakter, enz.

Op blz. 4 in fine en 5 begin van het besluit staat geen enkele concrete motivering op dat punt vermeld.

Ook de vijfde paragraaf van het advies S.V. van 13 september 1995 vermeldt niets bijzonders : 'gelet op de verenigbaarheid van de inrichting ...'.

5. Nochtans zijn de plannen van aanleg ook bindend en verordenend bij het onderzoeken van de milieuvergunningaanvraag (art. 2 St.Wet).

6. Het enige wat gebeurt is op blz. 8 vermelden dat een groenscherm met streekeigen gewassen dient aangeplant.

Maar hier ontbreekt iedere bijzonderheid : wanneer aanplanten, hoe breed, hoe dicht, hoe hoog, enz.

Met een groenscherm kan een gebouw visueel enigszins gecamoufleerd worden, wat iets doet aan het kwalitatief aspect van het landschap.

Dit aspect is echter vnl. beperkt tot de zomer, omdat inheemse struiken en bomen hun bladeren verliezen en dus de visuele bescherming in de winter en het prille voorjaar wegvalt.

Ook is een groenscherm nog geen oplossing voor het gebouw zelf (omgevingvreemde materialen, bouwvolume, ...).

In het arrest nr. 40.970 van 5 nov. 1992 inz. de gemeente Berlare tegen Vlaams Gewest en PELEMAN overwoog U onder meer :

'dat het verplichten tot de aanleg van een groenscherm rond de vergunde gebouwen erop wijst dat werd aangenomen dat de erkende schoonheidswaarde van het landschap door die gebouwen geschonden dreigt te worden; dat geenszins is aangetoond dat de aanleg van het opgelegde groenscherm de te vrijwaren schoonheid van het landschap naar behoren 'ongeschonden bewaart'.

M.m. kan dezelfde denkwijze toegepast worden op onderhavig geval, waar men ook staat voor een agro-industriële vestiging in een gaaf gebied.

Bovendien, mocht een groenscherm telkens het oplosmiddel zijn om landschappen te beschermen, dan zouden dergelijke gebieden kunnen volgebouwd worden met om het even welke constructie, mits men er maar een groenscherm(pje) rondplaatst. Alles wordt dan mogelijk, eender welke de grootte, de bouwstijl, enz. zou zijn. Aldus heeft de arcering van de agrarische grondbestemming weinig of niets meer te betekenen.

Met de bestaande stal mag geen rekening worden gehouden, want :

- die stal kwam er zonder openbaar onderzoek qua bouwvergunning (is in strijd met het K.B. 6 febr. 1971; nl. werkplaatsen van meer dan 300 m² moeten worden onderworpen aan een openbaar onderzoek).
- die stal was er nog niet toen het gewestplan van kracht werd in 1978, wat het referentietijdstip is. Zie arrest nr. 38.203 van 28 november 1991.

De motivering is dus kennelijk niet voldoende.
Het middel is gegrond en is niet enkel terzake bij de beoordeling van de bouwaanvraag";

3.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt :

"Verzoekers nemen een eerste middel uit de schending van de artikelen 1 en 2 van de Stedebouw-wet, van de artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 van het K.B. van 28/12/1972 op de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, van het K.B. van 30 mei 1978 waarbij het gewestplan Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem werd vastgesteld en de schending van de motiveringswet van 29 juli 1991.

Verzoekers verwijten het bestreden besluit dat het, naar hun oordeel, ten onrechte stelt dat vanuit het oogpunt van de stedebouwkundige en ruimtelijke aspecten de inrichting die het voorwerp uitmaakt van de milieuvergunningsaanvraag verenigbaar is met de ruimtelijke en stedebouwkundige voorschriften en inzonderheid met de bestemmingsvoorschriften voor de agrarische en voor de landschappelijke waardevolle landelijke gebieden.

Luidens artikel 11.4.1. van het K.B. van 28/12/1972 zijn de agrarische gebieden bestemd voor de landbouw in de ruime zin en mogen zij in beginsel enkel de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen bevatten, inbegrepen de gebouwen voor niet aan de grond gebonden agrarische activiteiten met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt en mits inachtnaam wat deze laatste categorie betreft van bepaalde afstandsregels ten opzichte van bepaalde hindergevoelige bestemmingsgebieden.

In principe is derhalve een varkenshouderij verenigbaar met het voorschrift van artikel 11.4.1 van het K.B. van 28/12/1972.

Artikel 15.4.6.1 van het K.B. van 28/12/1972 schrijft voor dat voor de landschappelijk waardevolle gebieden bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen.

In deze gebieden mogen alle handelingen en werken uitgevoerd worden die overeenstemmen met de in de grondkleur aangegeven bestemming, in casu agrarisch gebied, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in het gevaar brengen. Er dient dus zowel aan het planologisch als aan het esthetische criterium voldaan te zijn zonder dat echter de op te leggen voorwaarden van aard zijn dat handelingen en werken die overeenstemmen met de agrarische bestemming rechtstreeks of onrechtstreeks te verbieden.

Naar verzoekers in hun akte houdende hun vordering tot schorsing stellen werd door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lierde op 20/11/1985 een vergunning verleend voor het bouwen van een varkensstal van 35 meter op 15 meter. De verplichting werd opgelegd tot aanleg van een groenscherm rondom het gebouw met streekeigen beplanting. Deze bouwvergunning is definitief en in uitvoering ervan werd de bestaande stal opgericht. Met het oog op de uitbreiding van de bestaande inrichting werd door de exploitant een vergunning aangevraagd voor het bouwen van een bijkomende stal gelegen naast de bestaande stal. Het is de verwerende partij niet bekend of omtrent deze aanvraag reeds definitief uitspraak werd gedaan.

Er dient vastgesteld dat de overheid, bevoegd voor het verlenen van de bouwvergunning, door het opleggen van de verplichting tot aanplanting van een groenscherm rondom het vergunde gebouw oog gehad heeft voor het gebeurlijk storend effect van de inplanting van het gebouw in het landschappelijk waardevol agrarisch gebied en derhalve van oordeel was dat mits het opleggen van deze verplichting voldoende garantie geboden werd nopens de verenigbaarheid van het gebouw met het landschap.

Het thans bestreden besluit bevestigt het besluit dd. 15/6/1995 van de bestendige deputatie. In dit besluit is onder artikel 3 punt 5 vermeld : 'Tijdens het eerstvolgende plantseizoen en op reglementaire afstand van de perceelgrens dient een winterharde en landschappelijk geïntegreerde groenaanplant bestaande uit streekeigen struiken en bomen gerealiseerd. Deze groenaanplant moet voldoende dicht zijn van structuur'.

Er valt derhalve op het eerste zicht niet in te zien waaruit en in welke mate blijkt dat de bestreden beslissing de stedenbouwwet (artikelen 1 en 2), het K.B. van 28/12/1972 (artikelen 11.4.1. en artikel 15.4.6.1), het vastgestelde gewestplan Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem en de motiveringswet van 29/7/1991 zou hebben geschonden.

Het middel is derhalve niet gegrond";

3.3. Overwegende dat verzoekers in de memorie van wederantwoord, wat betreft het eerste onderdeel van het middel, doen gelden dat de inrichting geen agrarisch bedrijf is, dat intensieve veeteelt in een agrarisch gebied enkel kan indien het landbouw in de ruime zin betreft en dat in casu er sprake is van een industriële vetmesterij, los van een landbouwbedrijf; dat, wat het

tweede onderdeel van het middel betreft, verzoekers repliceren :

"1. De verwerende partij verwijst naar het groenscherm.

2. Verzoekers zijn met de auditeur (blz. 26 en 27 van het verslag) van oordeel dat spijs de diverse bezwaren die op dit punt werden geuit, het antwoord eerder pover is, nl. een groenscherm om de zaak af te dekken.

Een groenscherm kan de wonde in het landschap wat afdekken, maar zeker niet dichten.

Als een groenscherm de oplossing is, dan zou trouwens bijna eender welk gebouw kunnen ingeplant worden, om het even hoe groot het eruit ziet.

De schoonheidswaarde van een landschap wordt ook bepaald door de harde kenmerken en de omvang van een constructie (i.c. golfplaten, silo's ...) waarover de verwerende partij geen enkele vaststelling of beoordeling geeft (schending van de motiveringsplicht).

Een aantal bezwaren gingen trouwens over dit visueel en landschappelijk aspect.

Zie de citaten in het verslag van de auditeur in het kader van de schorsing, blz. 26, welke voor zoveel als nodig als overgenomen wezen aanvaard.

Onder meer was in het bezwaarschrift van de eerste verzoeker vermeld onder blz. 3 : 'Het perceel is gelegen in een prachtig valleigebied. De huidige (kleine) inplanting is reeds een vloek in het landschap. Dit is een subjectieve vaststelling, maar wie ter plaatse komt kijken zal vlug overtuigd zijn'.

3. Er is dus geen afdoende, uitdrukkelijke en draagkrachtige motivering in de beslissing, zoals bedoeld in art. 2 en 3 van de Motiveringswet.

Ook art. 52,3de van VLAREM-I is in feite ook manifest geschonden, temeer tal van andere bezwaardin-dieners eveneens hebben gewezen op het landschappelijk sterk verstorende karakter van de nieuwe exploitatie in een nog vrij gaaf gebied.

Zie bijgevoegd uittreksel uit het verslag van de auditeur opgesteld n.a.v. het kort geding";

3.4. Overwegende dat in het verzoekschrift tot tussenkomst de tussenkomende partij doet gelden :

"1. Volgens art. 11 van het KB dd. 28.12.72 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp gewestplannen en de gewestplannen mogen in agrarische gebieden ook 'gebouwen bestemd voor niet aan grondgebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt' opgericht worden.

Nu art. 11 van voornoemd KB expliciet de niet aan grondgebonden bedrijven toelaat, in agrarisch gebied,

kan dit artikel niet geïnterpreteerd worden als zouden de niet aan grond gebonden agrarische bedrijven, daar niet toegelaten zijn als ze volledig ontkoppeld zijn van elk grondgebruik.

Dit is een voorwaarde toevoegen aan art. 11.

2. Artikel 15.4.6.1 van het KB dd. 28.12.72 heeft betrekking op de landschappelijk waardevolle agrarisch gebieden.

Volgens dit artikel gelden aldaar beperkingen met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen. In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in het gedrang brengen.

Of de beperkingen met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen en/of de schoonheidswaarde van het landschap al of niet geschonden worden is een feitenkwestie die tot de discretionaire bevoegdheid van de vergunningsverlenende overheid behoort.

Uw Raad mag bijgevolg enkel oordelen, of het standpunt van de overheid daaromtrent, in het bestreden besluit al of niet kennelijk onredelijk is.

Verzoeker is van oordeel dat het besluit van de overheid dat de aangevraagde uitbreiding niet indruist tegen (a) de beperkingen om het landschap te beschermen en/of aan landschapsontwikkeling te doen en (b) de schoonheidswaarde van het landschap, niet kennelijk onredelijk is.

Waarom ?

- gunstig advies van AROHM.
- inplanting van het gebouw parallel met de bestaande stal. Dus groepering van de gebouwen van de inrichting.
- de grootte van het gebouw kan evident geen beletsel zijn.

* het op te richten gebouw is ongeveer even breed en slechts 23 meter langer dan het bestaand gebouw. Gelet op (de) kleine lengteverschil (wat is 23 m. ?) van de nieuw te bouwen stal tov. de bestaande stal, zal de ruimtelijke impact van de vergunde uitbreiding te verwaarlozen zijn.

* anderzijds, laat art. 11 KB 28.12.72 expliciet gebouwen toe voor intensieve veehouderij in agrarisch gebied (dus ook in landschappelijk waardevol agrarisch gebied).

Dit impliceert dat de beperkingen om het landschap te beschermen in geen geval kunnen leiden tot een feitelijk verbod om stallen te bouwen, geschikt voor intensieve veehouderij. Opdat een stal geschikt zou zijn voor intensieve veehouderij moet hij een zekere capaciteit hebben, zonder dewelke dat intensieve veehouderij financieel niet haalbaar is.

830 dieren is een minimum.

Aannemen dat een stal voor 830 varkens te groot is om gebouwd te worden in het landschappelijk waardevol agrarisch gebied, komt dus neer op een feitelijk verbod tot het bouwen van stallen voor intensieve veehouderij, in het landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Dit is niet verzoenbaar met de draagwijdte van art. 11 KB 28.12.72.

Art. 11 impliceert dus dat de grootte van de stal waarop dat de bestreden beslissing betrekking heeft in onderhavige zaak, geen argument kan zijn om aan te nemen dat deze stal in strijd is met het landschappelijk waardevol karakter van het agrarisch gebied.

- De aan te wenden bouwmaterialen zijn ook evident verzoenbaar met het landschappelijk waardevol karakter van het agrarisch gebied.

Het gaat over rode snelbouw 9/9/29, met houten buitenschrijnwerk en grijze golfplaten. Dus geen prefab (stuk 2).

- Verspreiding van de bestaande moderne boerderijen in het landschap ter plaatse; het bestreden besluit impliceert niet dat in dit konkreet geval het landschappelijk waardevol agrarisch gebied overbouwd wordt.

- De aanleg van een winterhard en landschappelijk geïntegreerde groenaanplant -voldoende dicht van structuur- bestaande uit streekeigen struiken en bomen te realiseren tijdens het eerstvolgende plantseizoen en op reglementaire afstand van de perceelsgrenzen, wordt in art. 3.5 van het besluit van de Bestendige Deputatie, opgelegd als bijzondere exploitatievoorwaarde.

Deze voorwaarde lijkt niet ingegeven te zijn vanuit het oogpunt dat de stal dient verstopt te worden, doch wel vanuit de wens het gebouw als vertikaal element in het landschap, beter te doen aansluiten bij de andere verticale elementen in een landschap dat gekenmerkt wordt door veel populier- en wilgenaanplantingen.

De motivering van bestuurshandelingen houdt o.m. in dat evidente gegevens niet expliciet dienen vermeld te worden. Hierover anders oordelen zou impliceren, dat het motiveren van bestuurshandelingen een ondoenbare zaak wordt.

De inplanting van het gebouw, de beperkte omvang van het gebouw en de aan te wenden bouwmaterialen waren bekend bij de behandeling van de milieuvergunningaanvraag.

Het is evident dat deze elementen verzoenbaar zijn met het landschappelijk waardevol karakter van het gebied. Derhalve moest dit in het bestreden besluit niet nog eens expliciet herhaald worden.

Vandaar dat het opleggen van een groenscherm in casu wel als een afdoende motief kan beschouwd worden voor het verlenen van de milieuvergunning.

Temeer, nu de stedenbouwkundige aspecten nog eens afzonderlijk zullen geëvalueerd worden in het kader van de procedure tot het verlenen van de bouwvergunning.

Het bestreden besluit schendt art. 15.4.6.1 dus niet.

3. Totaal ten onrechte beweren eisers dat de bestaande stal opgericht is in strijd met het KB dd. 06.02.71, nu een stal geen werkplaats is; de rust die in een stal moet heersen tvv de dieren, is onverenigbaar met het karakter van een werkplaats waar bestendig in gewerkt wordt.

Derhalve mocht er wel rekening gehouden worden met de bestaande stal.

Besluit :

Het bestreden besluit is voldoende gemotiveerd. De hiervoor besproken middelen zijn ongegrond en leveren dus geen ernstig middel op tot nietigverklaring van het bestreden besluit.

Het eerste middel is kennelijk ongegrond";

dat, wat betreft het eerste onderdeel van het middel, zij in haar memorie van toelichting nog betoogt dat verzoekers stelling als zou de inrichting geen agrarisch bedrijf zijn, indruist tegen de gangbare opvattingen en bovendien verkeerd is; dat, wat het tweede onderdeel van het middel betreft, zij nog stelt :

"1. De tussenkomende partij heeft in haar verzoekschrift vrijwillige tussenkomst een aantal elementen (omvang van het gebouw in vergelijking met de bestaande stal, inplanting van het gebouw, gebruikte bouwmaterialen, de verspreiding van landbouwbedrijven over het landschap, een landschap dat gekenmerkt wordt door zijn populier- en wilgenaantplantingen) aangehaald, waaruit op evidente wijze blijkt dat het op te richten gebouw in overeenstemming is met het landschappelijk waardevol karakter van het agrarisch gebied.

Deze zaken zijn zo evident, dat de motiveringsverplichting niet geschonden wordt, door ze niet uitdrukkelijk aan te geven in het besluit van de Minister.

Evidente zaken moeten niet uitdrukkelijk uiteengezet worden, zoniet wordt de motivering van bestuurshandelingen een zeer omslachtige en ondoenbare zaak.

2. Uw schorsingsarrest nr. 60.342 van 20.06.96 in deze zaak, heeft de schending van de motiveringsverplichting dan ook niet weerhouden, als ernstig middel tot nietigverklaring.

3. Het gaat niet op dat eisers, de vaststelling van de overheid dat de uitbreiding in dit concreet

geval mits een geïntegreerde groenaanplant die voldoende dicht is van structuur, verenigbaar is met het landschappelijk waardevol agrarisch gebied, gaan veralgemenen, om dan te besluiten dat dit zou impliceren dat eender welk gebouw kan ingeplant worden, om het even hoe groot en hoe het eruit ziet.

Niet het groenscherm op zich maakt het gebouw verenigbaar met de schoonheid van het landschap, maar de combinatie van het groenscherm met alle andere aspecten verbonden aan dit gebouw zoals : omvang van het gebouw in vergelijking met de bestaande stal, inplanting van het gebouw, gebruikte bouwmaterialen, de verspreiding van landbouwbedrijven over het landschap, een landschap dat gekenmerkt wordt door zijn populier- en wilgenaanplantingen.

De motiveringsverplichting en art. 52.3 VLAREM I zijn dus zeker niet manifest geschonden in het aangevochten besluit";

3.5.1. Overwegende dat niet wordt betwist dat de inrichting waarvoor de milieuvergunning wordt gevraagd volgens het gewestplan "Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem", vastgesteld bij koninklijk besluit van 30 mei 1978, gelegen is in landschappelijk waardevol agrarisch gebied waarvoor de bestemmingsvoorschriften neergelegd in de artikelen 11.4.1. en 15.4.6.1., van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen gelden; dat artikel 11.4.1., van evenge-noemd koninklijk besluit luidt :

"De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven. Gebouwen bestemd voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt, mogen slechts opgericht worden op ten minste 300 m van een woongebied of op ten minste 100 m van een woonuitbreidingsgebied, tenzij het een woongebied met landelijk karakter betreft. De afstand van 300 m en 100 m geldt evenwel niet in geval van uitbreiding van bestaande bedrijven. De overschakeling naar bosgebied is toegestaan overeenkomstig de bepalingen van artikel 35 van het Veldwetboek, betreffende de afbakening van de landbouw- en bosgebieden";

dat daaruit blijkt dat gebouwen bestemd voor intensieve veeteelt stedenbouwkundig kunnen worden ingepast in de agrarische gebieden; dat aangezien artikel 11.4.1. op dat punt duidelijk en formeel is niet kan worden vereist dat in het bestreden besluit een uitvoerige motivering wordt gewijd aan hetgeen reeds voortvloeit uit de toepasselijke tekst van het koninklijk besluit zelf; dat het eerste onderdeel van het eerste middel niet gegrond is;

3.5.2.1. Overwegende, wat het tweede onderdeel van het eerste middel betreft, dat artikel 15.4.6.1. van voornoemd koninklijk besluit van 28 december 1972 luidt :

"De landschappelijk waardevolle gebieden zijn gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen. In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in het gevaar brengen";

dat uit de samenlezing van artikel 11.4.1. en artikel 15.4.6.1., van het koninklijk besluit van 28 december 1972 moet worden afgeleid dat de toelaatbaarheid van bouwwerken in landschappelijk waardevolle gebieden op grond van een tweevoudig criterium moet worden getoetst : 1) een planologisch, hetwelk onderstelt dat de overheid nagaat of de te vergunnen werken in overeenstemming zijn met de bestemming agrarisch gebied, en 2) een esthetisch, hetwelk inhoudt dat bedoelde werken moeten kunnen worden overeengebracht met de eisen ter vrijwaring van het landschap;

3.5.2.2. Overwegende dat te dezen de vraag rijst of de motivering van de beslissing op het vlak van de verenigbaarheid van de inrichting met het landschappelijk waardevol karakter van het gebied afdoende is, in acht genomen het gegeven dat het niet vanzelfsprekend is

dat een uitbreiding van 130 naar 960 varkens in een bijkomende stal van 58,32 op 17,45 meter de schoonheidswaarde van het landschap op generlei wijze in gevaar zou kunnen brengen, dat in de diverse beroepsschriften herhaaldelijk werd gewezen op de visuele hinder en landschapsaantasting en dat de bouwvergunning van de stal stelselmatig werd geweigerd;

3.5.2.3. Overwegende dat het bestreden besluit op het vlak van de stedenbouwkundige motivering luidt als volgt :

"Gelet op de ligging van de inrichting in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied volgens het gewestplan 'Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem' vastgesteld bij Koninklijk besluit van 30/05/1978;

Overwegende dat vanuit oogpunt van de stedenbouwkundige en ruimtelijke aspecten gesteld kan worden dat de exploitatie van de inrichting die het voorwerp van de voormelde milieuvergunningsaanvraag uitmaakt, verenigbaar is met voormelde ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften;

(...)

Overwegende dat de bezwaren aangehaald door de beroepsindiener als volgt kunnen worden geëvalueerd :

(...)

- de inrichting is stedenbouwkundig in overeenstemming met de bestemming van het gebied volgens het gewestplan;
- aan het bezwaar van de visuele hinder kan door de plaatsing van een groenscherm met streekeigen gewassen tegemoet gekomen worden";

dat in die motivering slechts één concreet element is aan te treffen, met name het groenscherm; dat evenwel dergelijk motief niet als een afdoend motief kan worden beschouwd om te besluiten tot de verenigbaarheid met het landschappelijk waardevol karakter van het gebied derwijze dat de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar komt; dat, zoals de Raad reeds in het arrest nr. 40.970, gemeente Berlare, van 5 november 1992 heeft overwogen, het verplichten tot de aanleg van een groenscherm rond de vergunde gebouwen erop wijst dat werd aangenomen dat de erkende schoonheidswaarde van het landschap door die gebouwen geschonden wordt of

alleszins geschonden dreigt te worden en dat moet worden aangetoond dat de aanleg van het opgelegde groenscherm de te vrijwaren schoonheid van het landschap naar behoren ongeschonden bewaart; dat te dezen het allerm minst vanzelfsprekend is dat, zoals verzoekers terecht opmerken, een groenscherm dat overigens een groot deel van het jaar niet eens groen zal zijn, volstaat om een relatief grote stal met drie voedersilo's te integreren in een waardevol en, zoals uit de door verzoekers neergelegde foto's blijkt, een vrij ongeschonden valleigebied, dat bovendien is gelegen bij een natuurgebied; dat het tweede onderdeel in de aangegeven mate gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling van 8 december 1995 waarbij de beroepen van een aantal buurtbewoners tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 15 juni 1995 tot het verlenen aan Paul MISEREZ van de milieuvergunning om te Lierde een bestaand landbouwbedrijf met 130 varkens uit te breiden met 830 in een nieuwe stal onder te brengen stuks om te komen tot een gesloten bedrijf met 960 varkens, ongegrond wordt verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op achtduizend frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

De kosten van de tussenkomst, bepaald op drieduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Artikel 3.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op twintig mei 1900 zevenennegentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	D. VERBIEST,	staatsraad,
	R. STEVENS,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

M.-R. BRACKE.